

NORSK KULTURRÅD

STRATEGI 2006-2010

HANDLINGSPLAN 2010

NORSK
KULTURRÅD

Innhold

Strategi 2006-2010	s 3
Kap. 320 post 55 Allmenne kulturformål	s 5
Barne- og ungdomskultur	s 5
Rom for kunst	s 7
Forskning og utvikling	s 9
Andre formål	s 12
Kap. 322 Billedkunst og kunsthåndverk	s 13
Kap. 323 Musikk	s 14
Kap. 324 Scenekunst	s 18
Kap. 326 Litteratur	s 21
Kap. 328 Kulturvern	s 25

STRATEGI 2006 – 2010

Norsk kulturråd skal arbeide for å styrke mangfoldet av samtidens kunst- og kulturuttrykk og gjøre kulturtradisjon og kulturvern tilgjengelig for flest mulig. Dette innebærer å gjøre bredden av profesjonell kunst og kultur mer synlig i en offentlighet preget av kulturindustriens prioriteringer. Vilkårene må bedres for kunstnerisk produksjon og formidling i forhold til et stadig mer sammensatt publikum på nye visningsarenaer og møteplasser. Kvalitet, profesjonalitet og mangfold skal være sentrale verdier i rådets arbeid.

Følgende mål vil være overordnet i perioden:

- Utvikle kunstens rolle og rom i offentligheten
- Styrke produksjon, formidling og dokumentasjon av vår tids profesjonelle kunst- og kulturuttrykk
- Heve kvaliteten på kunst og kultur for og blant barn og unge

Utviklingstrekk

Globaliseringen

Kulturrådets hovedmål skal virkeliggjøres i en situasjon der globaliseringen fører til økt kulturelt mangfold, og der de kulturelle ytringsformene internasjonaleses. Det lokale og stedsspesifikke går inn i nye og overraskende forbindelser med det regionale og internasjonale. Forestillinger om den norske felleskulturen utfordres i et samfunn som blir mindre og mindre enhetlig.

Hurtige endringer

Kunst- og kulturfeltene er preget av hurtige endringer. Antallet kunstnere er i sterk vekst. Kunstlivet gjennomgår store organisatoriske, økonomiske og form- og innholdsmessige forandringer, og måten kunst produseres og formidles på stiller nasjonale kulturmyndigheter overfor nye utfordringer. Nye kunstneriske praksiser fører til at forskjellene mellom norsk/ikke-norsk, produksjon/formidling, profesjonell/ikke-profesjonell, skapende/utøvende, kunstner/publikum, prosjekt/drift – brytes ned. Nye rammer for produksjon og nye typer arenaer for presentasjon av kunst- og kulturuttrykk engasjerer nye generasjoner både blant kunstnerne og blant publikum. Vern, dokumentasjon og formidling av kulturarv skal ivaretas under skiftende betingelser, og forvaltningen av språklige og litterære tradisjoner byr på nye utfordringer i et mer liberalisert bokmarked.

Offentlig hovedansvar

Selv om det offentlige skal ha hovedansvaret for kunst og kultur også i årene som kommer, vil det i tillegg bli behov for nye partnerskap knyttet til organisering og finansiering av prosjekter, der også regionale bevilgninger, sivile fond og private kilder bidrar.

Kulturrådets fokus

Som en del av den samlede kunst- og kulturpolitikken er det Kulturrådets særskilte ansvar å fange opp og stimulere det i tiden som skapes og formidles, enten dette innebærer et brudd med, en videreføring av eller en nytolkning i forhold til tradisjonen. Kulturrådet vi i perioden 2006–2009 rette søkelyset mot kunstens og kulturens plass i offentligheten og forsøke å styrke den allmenne bevisstheten om kunstens betydning i samfunnet og bedre dialogen mellom kunsten og dens publikum.

Fortidens kunst og kultur uttrykkes gjennom kjente former og omfattes av vel etablerte begreper og kunnskapstradisjoner. Vår egen tids kulturelle praksiser er derimot ofte nye og fremmede i den forstand at vi ennå ikke har utviklet relevante forståelsesformer for dem.

Ettersom vår tids uttrykk utgjør hovedtyngden av rådets virksomhet, må det søkes fortløpende kunnskap både om allmenne tendenser og mer spesifikke trekk ved denne utviklingen, ikke minst for å kunne fylle rollen som rådgivende instans. Ny kunnskap blir framskaffet gjennom erfaringer fra rådets tildelingspraksis, men også forskningsbasert kunnskapsproduksjon vil bli prioritert. Det vil bli lagt større vekt på kommunikasjon og samhandling med de institusjoner, organisasjoner og miljøer som Kulturrådet anser som aktuelle partnere for å nå overordnede kulturpolitiske mål, slik disse er formulert bl.a. i Kulturmeldingen.

Kulturrådet er et tverrfaglig nasjonalt kompetanseorgan med ansvar for den frie delen av kunst- og kulturlivet, men også i dialog med institusjonene. I kunstfeltene foregår det en kontinuerlig utprøving av nye kunstneriske uttrykk, og nye kvalitetsbegreper brytes mot mer etablerte. Denne eksperimenteringen er av stor betydning for den kvalitetsdiskusjonen omkring kunst og kultur som kontinuerlig må finne sted i det offentlige rom. For Kulturrådet er det en høyt prioritert oppgave å stimulere både denne debatten og de kunstneriske initiativene.

Barn og unge er både dagens og morgendagens deltakere i kunst- og kulturlivet, og de er en variert gruppe. Kulturrådet har et særskilt ansvar for kvaliteten på den kunsten som produseres for denne publikumsgruppen. Kulturrådet vil prioritere ulike former for kunstnerisk utviklingsarbeid basert på samarbeid mellom profesjonelle kunstnere og barn og unge. Det må legges til rette for at denne virksomheten blir vurdert på linje med øvrig kunstproduksjon og gjøres mer attraktiv for skapende og utøvende kunstnere. Både bredden i uttrykkene og mangfoldet i det som skapes, må stå sentralt i dette arbeidet.

Kulturrådet vil stille midler til disposisjon for nytenkning og kunst- og kulturfaglige initiativ. Stimulering av skapende virksomhet vil kunne gi resultater innenfor hele kunst- og kulturfeltet, men det vil også være av stor betydning for en mer overordnet samfunnsmessig innovasjon. Gjennom rådgivning for det offentlige, men også i forhold til andre miljøer, vil Kulturrådet søke å bidra med erfaringer knyttet til faglige så vel som til økonomiske/organisatoriske spørsmål på kunst- og kulturområdet.

Kap. 320 post 55 Allmenne kulturformål

Barne- og ungdomskultur

Bakgrunn

Norsk kulturråds arbeid på barne- og ungdomskulturområdet bygger på en visjon om at alle barn og unge i Norge skal få oppleve nyskapende kunst og kultur av høy kvalitet.

Erfaringen fra mer enn ti års arbeid på området viser imidlertid at det er mindre prestisjefylt for kunstnere å produsere og formidle kunst og kultur til barn og unge enn til voksne. Skal visjonen innfris må det jobbes målrettet for å gi kunst- og kulturuttrykk til barn og unge gode produksjonsvilkår, økt prestisje og en styrket plass i offentligheten.

Kulturrådet vil samtidig minne om at barn og unge lever i aktivt samspill med sine omgivelser og er med og skaper sin egen kunnskap og sine egne opplevelser i relasjon til andre. Barn og unge er heller ikke en språklig eller kulturelt homogen gruppe. De utgjør et mangfold av identiteter og erfaringsbakgrunner som bør gjenspeiles i et tilsvarende mangfold av kunst- og kulturuttrykk. Begge deler er momenter rådet legger vekt på i sitt arbeid og i sine prioriteringer på området.

Kulturrådet ser at behovet er stort for en løpende kunnskapsproduksjon om hvilken plass kunst og kultur har, og kan ha, i barn og ungdoms liv. Denne kunnskapen må bringes inn i den offentlige samtalen om kunst og kultur og danne grunnlag for den videre utviklingen på området. Rådet ser det videre som viktig at arbeidet på området skjer i aktiv dialog med profesjonelle kunstnere og kulturaktører og med et blikk på store offentlige satsinger som Den kulturelle skolesekken. Den kulturelle skolesekken vil i årene framover påvirke feltet ved å skape stor etterspørsel etter kunst- og kulturproduksjoner for barn og unge.

Kulturrådets ansvar og oppgaver

Kulturrådets rolle på området barne- og ungdomskultur omfatter støtte til produksjon og formidling av kunst og kultur til barn og unge innenfor alle de tradisjonelle kunstområdene musikk, scenekunst, litteratur og billedkunst, samt kunstnerisk utforming av offentlige rom der barn og ungdom ferdes, kulturvernområdet inkludert museene og tverrkunstneriske prosjekter.

Ut ifra behovet for å gi barn og unges kunst- og kulturuttrykk gode produksjonsvilkår, økt prestisje og en styrket plass i offentligheten, ser Kulturrådet det samtidig som nødvendig å drive aktivt utviklingsarbeid i form av satsinger og større forsøksprosjekter. Kulturrådets rolle på barne- og ungdomskulturområdet i perioden vil derfor være å initiere, følge opp og videreutvikle programmer eller større forsøksprosjekter med forankring i kunstmiljøene og blant aktuelle kulturaktører. Utviklingsarbeidet vil foregå parallelt med rådets løpende behandling av søknader.

Hovedsatsinger 2006-2010

Kulturrådets hovedmål i perioden vil være å:

- sikre barn og unge tilgang til nyskapende kunst av høy kvalitet

- sikre barn og unge tilgang til profesjonelle kultur møter
- sikre barn og unges egen produksjon av kulturelle ytringer i en profesjonell sammenheng

Kulturrådet har videre som delmål å:

- gi kunst og kultur for barn og unge økt prestisje og en styrket plass i offentligheten
- initiere programmer eller forsøksprosjekter på områder som trenger et særlig løft
- prioritere produksjoner av høy kvalitet som viser vilje til å møte barn og unge på deres egne premisser
- prioritere produksjoner som sikrer et mangfold av språkformer og kulturuttrykk for barn og unge
- prioritere prosjekter som bidrar til å utvikle og prøve ut nye arenaer, møteplasser og formidlingsformer for barn og unge
- stimulere til økt kunnskapsproduksjon om kunsten og kulturens plass i barns og unges liv
- ta initiativ til møter, dialog og seminarer med aktører og virksomheter i kunstfeltet om kunst og kultur for barn og unge

Handlingsplan 2010

Norsk kulturråds arbeid på området barne- og ungdomskultur bygger på en visjon om at alle barn og unge i Norge skal få oppleve nyskapende kunst og kultur av høy kvalitet. Skal visjonen innfris må det jobbes målrettet for å gi kunst- og kulturuttrykk til barn og unge gode produksjonsvilkår, økt prestisje og en styrket plass i offentligheten.

Erfaring tilsier at på området barne- og ungdomskultur må Kulturrådet drive aktivt utviklingsarbeid i form av satsinger og større forsøksprosjekter. En viktig del av Kulturrådets arbeid for denne målgruppen i 2010 vil derfor være å gjennomføre neste prosjektår i det flerårige utviklingsprosjektet *Kunstløftet*. Forsøksarbeidet vil foregå parallelt med rådets løpende behandling av søknader. Både i arbeidet med *Kunstløftet* og i behandlingen av søknader vil rådet legge vekt på kunst- og kulturprosjekter rettet mot de yngste barna og tiltak som bidrar til å fremme språklig og kulturelt mangfold.

Følgende forsøks- og utviklingsprosjekter skal videreføres i 2010:

- Prosjektet *Kunstløftet* med mål å heve kvaliteten på kunst for barn og unge.

I tildelingen av prosjektmidler vil Kulturrådet i 2010 gi prioritet til:

- prosjekter av høy kvalitet der profesjonelle kunstnere er involvert
- prosjekter som tar vare på barn og unges egne ytringer og som finner sted i en profesjonell sammenheng
- prosjekter som bidrar til å fremme et språklig og kulturelt mangfold på området barne- og ungdomskultur

- prosjekter som bidrar til utvikling av nye arenaer, møteplasser og formidlingsformer for barn og unge
- prosjekter av høy kvalitet rettet mot de yngste barna

Kulturrådet har som mål i perioden å stimulere til økt kunnskapsproduksjon om kunst for barn og unge, og å styrke dialogen med aktører og virksomheter i kunstfeltet. Som et ledd i dette arbeidet vil rådet i 2010:

- ta initiativ til dialogmøter med aktuelle aktører i kunst- og kulturfeltet som et bidrag til å gi kunst- og kulturuttrykk til barn og unge høyere prestisje og en bredere plass i offentligheten
- synliggjøre behovet for å dokumentere og bringe videre erfaringer om produksjon og formidling av kunst- og kulturuttrykk til barn og unge, og stimulere til forskning/utredninger på dette feltet.

Rom for kunst

Bakgrunn

Parallelt med utviklingen innenfor kunstfeltene de siste 10-15 årene har det skjedd store endringer i de krav som stilles til rom og infrastruktur for kunstproduksjon og kunstformidling.

Innenfor de tradisjonelle spesialiserte kulturbyggene (som kunstmuseer, gallerier, konsertsaler og teatre) ser Kulturrådet en økende tendens til samlokalisering av produksjons- og formidlingsfunksjoner og etablering av nye tverrkunstneriske flerbruksrom og arenaer. De nye kunstarenaene for samtidsuttrykk får i økende grad funksjon som møteplasser, som på nye måter involverer flere publikumsgrupper enn den tradisjonelle kunstinstitusjonen. Samtidig ser vi at det stilles stadig større krav til spesialisering av de tradisjonelle kulturhusene/flerbruksbyggene med hensyn til tekniske innretninger, fleksible romløsninger og kunstfaglig formidlingskompetanse.

Dette er tendenser som kan ses i sammenheng med generelle utviklingstrekk innen kunstfeltet der det offentlige rom og publikum involveres på nye måter i det kunstneriske arbeidet, og der andre karakteristiske trekk er tverrfaglige og sjangerovergripende samarbeid, økt internasjonalisering, ny digital teknologi og nye tverrkunstneriske uttrykk, samt nedbryting av skillet mellom finkultur og populærkultur.

Et vesentlig trekk ved endringen av det tradisjonelle kunstbygget i løpet av den siste 10-15-årsperioden er de mange etableringene av kunst- og kulturarenaer i tidligere industribygg. Dette har vært med på å synliggjøre kulturen og kunstens rolle som samfunnsaktør i regional utvikling, i by- og stedsutvikling.

Noen av de utfordringer Kulturrådet ser som sentrale i årene som kommer, er å styrke og utvikle arenaer for kunst i et interkulturelt samfunn, styrke infrastrukturen for uavhengige kunstproduksjonsmiljøer i hele landet og legge til rette for økt samarbeid mellom etablerte kunstinstitusjoner og det prosjektbaserte kunstfeltet. Kulturrådet ser det også som en utfordring å bidra til nye rom for internasjonal utveksling av kunst og kunstnere, og støtte prosjekter der kunstnere og kunstprosjekter spiller en sentral rolle i stedsutvikling og næringsutvikling.

Kulturrådets ansvar og oppgaver

Kulturrådets avsetning rom for kunst har som formål å styrke og videreutvikle infrastruktur og arenaer for produksjon og formidling av profesjonell kunstnerisk virksomhet innen billedkunst, scenekunst, musikk og litteratur. Det gis tilskudd til nybygg, tilbygg, ombygging og oppgradering av eksisterende lokaler, samt til faglig utvikling ved arenaene og utvikling av nye driftsmodeller og samarbeidsnettverk.

Det finnes også andre statlige støtteordninger for kulturbygg som forvaltes av Kultur- og kirkedepartementet (nasjonale kulturbygg) og fylkeskommunene (regionale møteplasser og desentralisert ordning for kulturhus).

Hovedsatsinger/prioriteringer 2006-2010

- tverrfaglige og sjangeroverskridende arenaer, både permanente og midlertidige
- styrking og videreutvikling av infrastrukturen for prosjektbasert kunst
- utvikling av nettverkssamarbeid mellom institusjoner og kunstnergrupper
- arenaer for kunst i et interkulturelt samfunn og infrastruktur og rom for kunst som er særlig tilpasset behovene til kulturelle minoriteter når det gjelder kulturarv, kunstproduksjon og kulturell deltakelse
- arenaer for nye formidlings- og produksjonsformer som når flere publikumsgrupper
- rom for produksjon og formidling av nye uttrykk og medier
- prosjekter som legger til rette for et samarbeid mellom samtidens kunstneriske uttrykk og kulturhistoriske arenaer
- prosjekter der kunstnere og kunstprosjekter spiller en sentral rolle i stedsutvikling og næringsutvikling
- rom for internasjonal utveksling av kunst og kunstnere
- arkitektoniske løsninger som er nyskapende og hensiktsmessige for bruken av rommene
- prosjekter som bidrar til en faglig diskusjon omkring ulike typer rom og arenaer for kunst og kultur

Handlingsplan 2010

- Støtte tiltak som fremmer ovenstående mål, innenfor rammen av avsetningen til Rom for kunst - kr 18 185 000

- Bidra til forsøksordningen for kunstnerstyrte visningssteder for billedkunst – kr 500 000 avsettes til formålet. Midlene skal inngå i en større pott som forvaltes innenfor billedkunstområdet.
- Fortsette å følge utviklingen innenfor tverrfaglig virksomhet og ikke-institusjonaliserte sjangere (så som fortellerkunst, nysirkus, performance), se hvilke behov som tegner seg for langsiktige etableringer, kompetanseheving og formidlingssteder, og vurdere hvilken rolle Kulturrådet skal spille i forhold til dette.
- Fortsette å følge utviklingen i kunstmiljøer som opererer på andre plattformer enn fysiske arenaer og som skaper og formidler noe annet enn tradisjonelle kunstprodukter, og diskutere hvordan Kulturrådet på best måte kan bidra til videreutvikling av dette feltet.
- Stimulere til utvikling av gode arenaer for barn og unge, i forbindelse med Kulturrådets egeninitierte satsning Kunstløftet.
- Peke på områder innenfor feltet der det er kunnskapsbehov, og bidra til at relevante kunnskapsprosjekter og utredninger kan settes i gang.
- Oppsummere/evaluere arenaviklingsatsningen, og vurdere hvordan Kulturrådets arbeid på dette området skal videreføres.
- Utarbeide ny strategi for området for 2011-2014
- Bidra til dialog og samarbeid med aktører som arbeider på tilgrensende felt, så som Kulturdepartementet, Statsbygg, Husbanken, KORO, Norsk Form, Musikkutstysordningen, kommuner og fylkeskommuner.

Forskning og utvikling

Bakgrunn

En av Norsk kulturråds hovedoppgaver er å være rådgivende organ for staten og det offentlige i kulturspørsmål. Kulturrådet er også pålagt å gjennomføre evalueringer av prosjekter som har mottatt støtte fra Kulturfondet på 1 mill. kr eller mer. Som et ledd i å realisere disse oppgavene har Kulturrådet gjennom hele sin historie vært en aktiv pådriver for utviklingen av kunnskapssituasjonen på kulturområdet. Forskning, utredning og evaluering er sentrale redskap i rådets arbeid. Forskningsbasert kunnskap er ikke mindre viktig i dagens situasjon. Kunst- og kulturfeltet er preget av høy endringstakt, og gjennomgår store organisatoriske og verdimessige forandringer. Måten kunst produseres og vises fram på utfordrer våre vante tenkemåter. Denne situasjonen stiller både myndighetene og kulturforvaltningen overfor store utfordringer. For Norsk kulturråd som har et særskilt ansvar for å støtte opp under nye tendenser i kunstlivet, har disse utfordringene en ekstra dimensjon.

Forskningsprosjektene som Kulturrådet tar initiativ til, skal fange opp, undersøke og analysere saksforhold, tendenser og endringsprosesser i kulturlivet. Evalueringene gir rådet kunnskap om resultater og erfaringer fra forsøksprosjekter og flerårige programmer som Kulturrådet har vært med på å finansiere. Dette kunnskapstilfanget er et vesentlig bidrag til kunnskapssituasjonen på kulturområdet og byr på betydningsfulle innsikter i kunst- og kulturlivet. Det utgjør også et viktig kunnskapsgrunnlag for Kulturrådets virksomhet.

Kulturrådets ansvar og oppgaver

Kulturrådets evaluerings- og forskningsarbeid skal utformes på en måte som gjør forskningsbasert kunnskap til et nyttig og relevant verktøy for Norsk kulturråd og for kulturlivet forøvrig. Dette krever både en tett og kompetent dialog med kunstlivet og fagseksjonene i Kulturrådet, og med de kulturfaglige forskningsmiljøene. Kulturrådets nærhet til kulturlivet som praksisfelt gjør rådets Fou-arbeid godt egnet til å fange tendenser og endringsprosesser i kunstfeltet. En viktig oppgave er å sette aktuelle temaer på agendaen for forskning, for dermed å bidra til utviklingen av forskningsbasert kunnskap om kulturfeltets virkemåter i dagens samfunn.

For å dekke behovet for kontinuerlig kunnskapsmessig oppdatering og refleksjon, kombinerer Kulturrådet egen forskning med å inngå samarbeid med eller gi oppdrag til eksterne forskningsmiljøer. Ved å bruke eksterne forskningsmiljøer opprettholdes nødvendig avstand mellom forskning og forvaltning. Denne doble innretningen på Fou-arbeidet er med på å sikre Kulturrådets bestillerkompetanse, og høy grad av forskningsfaglig relevans.

Kulturrådets forskningsarbeid er nært knyttet opp til Kulturrådets funksjon som rådgivende organ for staten og det offentlige i kulturspørsmål. Den varslede styrkingen av Kulturrådets rådgivende funksjon i kulturpolitikken forutsetter økt oppmerksomhet omkring Kulturrådets Fou-arbeid og den kulturpolitiske forskningens rolle overfor kulturpolitikken. Kulturrådet har gjennom sin satsning på en egen forskningsseksjon og en egen avsetning for Fou-saker signalisert en vilje til å ta ansvar for kunnskaps situasjonen i kultursektoren. Kultursektoren har imidlertid på kort tid gjennomgått sterke økonomiske og strukturelle endringer, og Kulturrådet ser behovet for å styrke kunnskapsinnsatsen på sektoren.

Hovedsatsinger 2006-2010

På bakgrunn av de behov og utfordringer som knytter seg til Kulturrådets oppgave med å være rådgivende organ for staten og det offentlige, skal rådets forskningsinnsats i perioden

- bidra til at Kulturrådet kan løse denne oppgaven på et grundig og reflektert kunnskapsgrunnlag
- levere begreps- og analyseverktøy som er egnet til å belyse erfaringer, dilemma og problemstillinger i tilknytning til kulturfeltet, samt å stimulere til kritisk refleksjon over feltets virke- og tenkemåter
- gjøre kunnskap og innsikter om kulturfeltet tilgjengelige for offentligheten

Handlingsplan 2010

Fou-arbeidet skal videreutvikles innenfor rammene av målsettingene om langsiktighet, nytte og forskningspolitisk ansvar. En av utfordringene for Kulturrådets Fou-arbeid er å sikre kvalitet og relevans i kunnskapsproduksjonen. Dette søkes løst gjennom etablerte kvalitetssikringsrutiner og gjennom å utvikle kunnskapsprosjektene i nær dialog med Kulturrådets organer og administrasjon. Det er også en utfordring å drive et aktivt formidlingsarbeid overfor et bredt spekter av miljøer. Det legges stor vekt på å gjøre kunnskapstilfanget tilgjengelig for offentligheten i form av trykte publikasjoner, seminarer, konferanser og løpende dialog med

eksterne miljøer. Målet er å bidra til at den offentlige samtalen om kunst og kultur skal hvile på et solid kunnskapsgrunnlag.

Kunnskapsproduksjon

Gjennomføre evalueringer av større kunstprosjekter som:

- *Forsøksordningen for profesjonelle kor*
- *Kunstløftet*
- *Ordningen med basisfinansiering for frie sceniske grupper*
- *Arenautvikling*

Gjennomføre Fou-prosjekter om aktuelle tema innenfor Kulturrådets ansvarsområde:

- *Lokalt kulturliv i endring*
- *Kulturelt mangfold i kulturlivet*
- *Sakprosa som litterært felt*
- *Innvandrerkunstneres arbeidsvilkår, del 2*
- *Utredning om kulturbygg og -formidlingsarenaer*
- *Forskning og museum* (videreføring av prosjektet *Kulturarvinstitusjonenes samfunnsrolle*) i samarbeid med ABM-utvikling
- *Kunnskapsstatus om kunstneres levekår*
- *Kunst og makt*

Det vil bli arrangert flere arbeidsseminar innenfor rammene av de ulike Fou-prosjektene.

Formidling

Det planlegges en rekke utgivelser i Kulturrådets skriftserie i løpet av 2010.

- *Lokalt kulturliv i endring. Rapport fra kommunesurvey*
- *Evaluering av forsøksordning for profesjonelle kor*
- *Evaluering av ordningen med basisfinansiering for frie sceniske grupper*
- *Kulturelt mangfold i kulturlivet*
- *Sakprosa - en litteratursosiologisk studie*

Seminarer er også en vesentlig del av Kulturrådets kunnskapsformidling. Disse knyttes gjerne opp til aktuelle publikasjoner i Kulturrådets skriftserie og planlegges løpende i tilknytning til utgivelsene. Det planlegges særskilte seminarer i forbindelse med offentliggjøringen av både evalueringen av driftstøtten for frie sceniske grupper og forsøksordningen for profesjonalisering av kor.

Andre tiltak på Fou-området

- Være i dialog med KKD og Norges forskningsråd om tiltak for å styrke kunnskapssituasjonen på kulturfeltet
- Videreutvikle og forankre Kulturrådets Fou-arbeid både som ressurs for Kulturrådssystemet og overfor relevante samarbeidspartnere

Andre formål

Bakgrunn

Mange av søknadene som kommer inn til Kulturrådet dreier seg om tiltak som faller utenfor eller går på tvers av etablerte fag- og satsingsområder. En del av disse tiltakene er tverrfaglige eller tverrkunstneriske prosjekter. Tradisjonelt har slike prosjekter blitt behandlet under Andre formål, eventuelt også på andre fagområder/utvalg der det har falt naturlig. En annen viktig funksjon til Andre formål har vært å sikre oppfølging av overordnede satsingsområder slik de er nedfelt i Kulturrådets strategiplan. Med denne avsetningen har Kulturrådet slik hatt et strategisk virkemiddel og handlingsrom til selv å ta initiativ til utviklings- og utprøvingstiltak der rådet har identifisert behov for en særskilt innsats. I løpet av de siste 10-15 siste årene har avsetningen bl.a. vært helt sentral i gjennomføringen av de særskilte programmene/ satsingsområdene *Kultur og næring, Kultur og helse, Mosaikk, Mens vi venter på operaen...* og *Gjestespillordningen* på scenekunst.

Ett av områdene som har krevd en særskilt innsats i kunst- og kulturlivet i Norge de siste ti årene er *kulturelt mangfold*, og Andre formål er blitt tillagt en sentral funksjon i Kulturrådets satsing på området. Dels som en konsekvens av omleggingen etter at Mosaikk-programmet ble avsluttet, er kulturelt mangfold ikke definert som eksplisitt satsingsområde i Kulturrådets overordnede strategi for 2006-2009. Kulturrådet har likevel et overordnet grep på disse utfordringene, gjennom at de er implementert i de enkelte kunstområdenes strategier. På Andre formål vil det bli lagt særlig vekt på å styrke rekrutteringen av ungdom med minoritetsbakgrunn til kunstutdanningene. Det er samtidig nødvendig å rette oppmerksomheten mot barn og unge med minoritetsbakgrunn. I enkelte bysamfunn har 30-40 % av elevene i grunnskolen slik bakgrunn. Dette er en utfordring for alle virksomheter med særlig ansvar for kulturtilbud til barn og unge.

Kulturrådets ansvar og oppgaver

Kulturrådets avsetning til Andre formål er av vesentlig betydning for å sikre egne initiativer og for å definere særskilte, kulturpolitisk begrunnede satsinger i lys av identifiserte behov på kunst- og kulturfeltet. Foruten å sikre Kulturrådet et fleksibelt virkemiddel til å iverksette overordnede, strategiske tiltak av kulturpolitisk karakter, skal Andre formål også fange opp eksternt initierte prosjekter, eksempelvis konferanser, seminarer, ulike festivaler og utgivelse av publikasjoner som ikke faller naturlig inn under de etablerte kunst-/fagområdene i Kulturrådet.

Hovedsatsinger 2006-2010

Styrke kulturelt mangfold og kulturell likestilling gjennom:

- Utvikling av kunnskap og formidling av erfaringer fra arbeid med mangfold i kultursektoren
- Bidra til utvikling av funksjonelle arenaer for kulturelle minoriteter i bysamfunn
- Styrke innsatsen overfor barn og unge med minoritetsbakgrunn
- Utvikle tiltak for å rekruttere ungdom med minoritetsbakgrunn til kunstfeltet; som utøvere, som publikum og som ressurspersoner i organisasjoner, institusjoner og forvaltningsorganer i kultursektoren
- Styrke internasjonalt kultursamarbeid, utveksling, gjestespill og program for gjestende kunstnere

Handlingsplan 2010

- Fange opp kunst- og kulturrelaterte tiltak som faller utenfor eller går på tvers av etablerte fag- og satsingsområder, eksempelvis konferanser, seminarer, tverrfaglige festivaler og kulturarrangementer
- Sikre oppfølging av overordnede satsingsområder slik de er nedfelt i Kulturrådets strategiplan, med særlig vekt på kulturelt mangfold og tverrfaglige utfordringer
- Følge opp egne initiativer og satsinger i lys av identifiserte behov på kunst- og kulturfeltet, herunder tiltakene *Museale forstyrrelser* og *Samtidens kunstscene – seminarrekke/temamøter 2010-2011*
- Følge opp Kulturrådets formidlingsvirksomhet gjennom å arrangere årskonferanse og æresprisutdeling.

Tiltakene vil skje innenfor disse rammene:

Andre formål:

kr 6 974 000

Kap. 322 post 55 Billedkunst og kunsthåndverk

Bakgrunn

På billedkunstområdet er de overordnede målene for Norsk kulturråd å styrke kvaliteten og mangfoldet i samtidskunsten, og å styrke formidlingen slik at den profesjonelle kunsten når et større publikum og får en tydeligere plass i offentligheten.

I en tid der den visuelle kulturen spiller en sentral rolle, ser Kulturrådet et behov for å styrke den offentlige bevissthet om billedkunstfeltet og dets betydning, gjennom å bedre vilkårene for kunstneriske undersøkelser, produksjon, formidling og diskusjon. Kunstens ytringsformer og arenaer internasjonaleses og samtidskunstens referanserammer og praksiser påvirkes av økt mobilitet og kulturelle impulser på tvers av nasjonale grenser. På bakgrunn av disse utviklingstrekkene ser Kulturrådet det som en sentral oppgave å bidra til refleksjon omkring kulturelle og kunstneriske endringsprosesser, utvikling av nye kunstneriske praksiser, produksjonsmåter og samarbeidsformer, og nye formidlingsstrategier i forhold til et stadig mer sammensatt publikum.

Kulturrådets rolle

Kulturrådets virkemidler er:

- å gi økonomisk støtte til prosjekter som ut fra et faglig og kunstnerisk skjønn vurderes som særlig interessante
- å selv ta initiativ til prosjekter som rådet vurderer som særlig ønskelige å prøve ut
- å bestille kunnskapsproduksjon om temaer til nytte for kunstfeltet

Kulturrådets midler særmerkes av at de primært går til nye kunstneriske uttrykks- og formidlingsformer, og at midlene tildeles ut fra skjønnsmessige vurderinger foretatt av et faglig utvalg. Det gis tilskudd til utstillinger, publikasjoner og ulike tiltak innenfor produksjon og formidling av samtidskunst.

Prioriteringer 2006-2010

Kunstens plass i den offentlige samtalen

- øke kritisk refleksjon og dialog i offentligheten om kunst og om kunstens plass i samfunnet, inkl. en særskilt satsing for å styrke vilkårene for kunstkritikken

Kunstproduksjon og kunstformidling

- stimulere kuratorrollen/produsentrollen
- stimulere prosjekter på tvers av faggrenser, formidlingskanaler, produsent- og presentasjonssteder og aldersgrupper

En internasjonal kunstarena

- stimulere til økt utveksling av kunst og kunstnere over landegrensene
- stimulere til nettverk mellom kunstinstitusjoner/kunstprodusenter i Norge og utlandet som kan samprodusere utstillinger og samarbeide om formidling
- stimulere til kunstuttrykk og kunstfaglig diskusjon som reflekterer kulturelle endringsprosesser, dvs. prosesser som forholder seg til Norge som et flerkulturelt samfunn. Det gjelder kunstfeltet i sin helhet, på verks- og aktørnivå

Kunst og digital teknologi

- stimulere til videreutvikling av spisskompetanse innen kunstrelatert ny teknologi
- arbeide for å sikre at slik kompetanse spres ut til kunstmiljøene, på tvers av de ulike kunstfeltene (billedkunst, musikk, litteratur, scenekunst, arkitektur osv.)
- stimulere til samarbeid mellom kunstfagene og andre typer fag- og forskningsmiljøer

Forskning og bevaring

- arbeide for bevaring, dokumentasjon og formidling av vår tids kunstuttrykk av ”ikke-varig” karakter (video, installasjoner, performance, nettkunst m.m.)
- bidra til forskning og kunnskapsproduksjon

Handlingsplan 2010

- støtte søknader som fremmer ovenstående mål innenfor følgende rammer:

avsetning prosjektstøtte billedkunst og kunsthåndverk	kr 15 621 000
avsetning utstillingsstøtte til kunstnere i etableringsfasen	kr 1 445 000
avsetning utstyrsstøtte til fellesverksteder	kr 1 321 000
avsetning kulturelle endringsprosesser/mangfoldstiltak	kr 2 477 000
avsetning kunst og ny teknologi	kr 2 683 000
avsetningen kunstfestivaler	kr 1 032 000
- følge opp arbeidet for å etablere et nasjonalt videoarkiv og utredningen ”Å bevare det flyktige – en utredning om et nasjonalt arkiv for videokunst” av Mie Berg Simonsen i samarbeid med Marit Paasche og Åslaug Krokann Berg
- igangsette prøveordning for kunstnerstyrte visningsarenaer

- utvikle og styrke produsentleddet i kunstproduksjon og formidling
- diskutere utfordringer og mulige tiltak når det gjelder samarbeid mellom det institusjonaliserte og det frie kunstfeltet, sett i forhold til føringene i Statsbudsjettet der statsstøttede institusjoner gis begrenset mulighet til å søke Norsk kulturråd om støtte
- følge opp problemstillinger knyttet til temaene globalisering, internasjonalisering og kulturelt mangfold i forbindelse med utarbeidelse av ny strategiplan
- videre oppfølging av arbeidsseminaret om Kunst og ny teknologi som ble arrangert i 2008
- følge opp tiltak for å heve kvaliteten på, og statusen til kunstproduksjon og formidling rettet mot barn og ungdom
- gjennomføre dialogmøter med søkere og kunstmiljøer
- videreføre dialog og samarbeid med aktører på tilgrensende felt, som kunstnerorganisasjonene, OCA, KORO, PNEK, samt institusjoner/nye arenaer som spiller en viktig rolle når det gjelder å produsere og formidle nye kunstuttrykk, og som utvikler nye nasjonale og internasjonale samarbeidsmodeller
- styrke dialogen med de andre fagområdene i Kulturrådet om tverrfaglige uttrykk og utfordringer, spesielt i forhold til scenekunstfeltet

Kap. 323 post 55 Musikk

Bakgrunn

En av hovedutfordringene i dagens kunstliv er å gjøre musikk av høy kvalitet i ulike sjangere tilgjengelig for nye publikumsgrupper. Musikkscenen i Norge har utviklet et stort mangfold av uttrykk innen ulike sjangere. Økningen i bredde og kvalitet har gitt nye muligheter til å skape og produsere musikk. Formidlingsarenaene for musikk er stadig mer varierte, og det er en økende interesse for betydningen av programmering og nye formidlingsformer.

Som følge av dette er det etablert musikkensembler, orkestre, kor, grupper, band osv. som formidler musikk på et høyt internasjonalt nivå, og som gjør seg bemerket både i inn- og utland. Disse ensemblene representerer et mangfold av kvaliteter og har utviklet kompetanse innen utøverfeltet som er helt grunnleggende for en videreutvikling av nytt repertoar, nyfortolkinger, fordypning i tradisjon og formidling av nye verk. Det er derfor av stor betydning for norsk musikkliv at de frie musikkensemblene innenfor kammermusikken, samtidsmusikken, tidligmusikken og vokalmusikken får økonomiske betingelser som gjenspeiler den unike posisjonen de har.

Den samme økningen i bredde og kvalitet på utøverfeltet innenfor det rytmiske musikkområdet har resultert i en rekke spennende ensemble-etableringer; særlig innen jazz og improvisasjonsmusikk, men også innen folkemusikken og populærmusikken – og i den senere tid også innenfor den flerkulturelle tradisjonsmusikken i Norge.

De profesjonelle ensemblene i dette mangfoldige feltet har i regelen ikke produksjonsvilkår som står i forhold til nivået og profesjonaliteten på deres kunstneriske virksomhet, slik det er en

selvfølge for virksomheten i for eksempel orkesterinstitusjonene og for band med stort kommersielt nedslagsfelt.

Erfaringer fra de ulike kunstfeltene peker i retning av at det er behov for å styrke arrangør og produsentledd i kunstlivets produksjons- og distribusjonskjede innen alle musikksjangere over hele landet. Det er gledelig at det for 2009 ble satt av 10 mill kr til en arrangørordning for det rytmiske musikkfeltet, og at satsningen videreføres med en økning på 2 mill kr for 2010. I forlengelsen av dette har Kulturrådet påpekt at det for de kommende år bør rettes en innsats inn mot hele arrangørfeltet for å oppgradere arrangørkompetansen og styrke formidlingen av produksjonene innenfor et sammensatt kunstfelt. Prop. 1 S for budsjettåret 2010 inneholder ikke en slik satsning.

Kulturrådet oppretter derfor en prøveordning/tidsbegrenset satsing for å stimulere og utvikle arrangører innen samtidsmusikk og det klassiske musikkområdet herunder tidligmusikk og vokalmusikk med programmering på profesjonelt/høyt nivå fra og med 2010.

Musikkdramatikk/opera har vært og er en viktig utfordring for Kulturrådet. Rådet vil fortsatt bidra til at nye musikkdramatiske verk blir realisert og kompetanse videreutvikles innen ulike produksjonsmiljøer. Moderne musikkdramatikk er kunstnerisk, organisatorisk og økonomisk svært krevende. En forutsetning for en videreutvikling av musikkdramatikken er derfor at det bygges opp kompetanse og tilføres ressurser til dette kunstområdet.

Kulturrådets ansvar og oppgaver

Kulturrådet vektlegger forståelsen av at kunstnerisk kvalitet i musikk oppstår og utvikles i alle sjangere, men at kunsten har ulike forutsetninger for å lykkes i ulike systemer. Videreutvikling av kunstarenaene for musikk vil derfor være sentral oppgave for Kulturrådet i de neste årene. I det kulturpolitiske landskapet vil det være en overordnet oppgave å komplementere de øvrige statlige virksomhetene i musikkfeltet gjennom å:

- støtte ny produksjon, fortolkningskunst og virksomhet av høy kvalitet.
- bidra til omfang og kvalitet på formidling gjennom tilskudd til prosjekter og arrangører/festivaler som er faglig forankret og øker tilgjengeligheten for et større publikum.
- bidra til utvikling av tverrfaglig og flerkulturell virksomhet, samt produksjon og formidling for barn og unge
- bidra til å dokumentere og tilgjengeliggjøre musikkarven i Norge

Gjennom den rolle Kulturrådet spiller er det avgjørende at tilskuddsformene utvikles for å møte endrete og nye vilkår for produksjon og formidling av musikk. Kulturrådet vil derfor løpende gjennomgå sin tilskuddspraksis og foreta hensiktsmessige endringer og tilpasninger av forholdet mellom ulike typer former for tilskudd som gis.

Hovedsatsinger

Norsk kulturråd hovedsatsinger for musikkområdet er:

Ny produksjon:

Støtte skapende virksomhet innen komposisjonsmusikken gjennom

- årlig å finansiere et stort antall bestillingsverk for ulike orkestre/ensembler og besetninger.
- å bevilge utviklingsmidler til komponister, slik at disse i samarbeid med librettister og et scenisk miljø skal kunne skape nye musikkdramatiske verk.
- støtte ensemblespill på et høyt kunstnerisk nivå for å utvikle de "frie" musikkensemblenes kunstneriske profil og kvalitet.
- Styrke rammevilkårene for profesjonelle musikere innen det rytmisk musikkområdet – særlig innen pop og rock, gjennom å gi støtte til konsertproduksjon og turnévirksomhet.

I statsbudsjettet for 2007, 2008 og 2009 har Stortinget bevilget totalt 4 mill kr til en treårig forsøksordning for profesjonalisering av kor. Ensemblestøtten er styrket med 2 mill kr som er øremerket videreføring av satsningen i 2010. Evalueringen av forsøksordningen løper parallelt med gjennomføringen av prosjektene og foreligger i mars 2010.

Fonogram og dokumentasjon:

- Sikre tilgjengeligheten av musikk innenfor noen særlige områder gjennom å støtte innspilling av skrevne verk av komponister i Norge, kvalitetsproduksjoner for barn og unge, samt innspillinger og "historiske opptak" som dokumenterer utøvetradisjoner i Norge. Med utøvetradisjoner forstås i tillegg til folkemusikk innspillinger som dokumenterer toneangivende enkeltutøvere eller miljø, både samtidige og historiske.
- Støtte innspillingsprosjekter som har en mangfoldsdimensjon.
- Bidra til en bred produksjon og distribusjon av kvalitetsfonogrammer og digitale musikkfiler med musikk av opphavsmenn/utøvere i Norge gjennom Innkjøpsordning for musikk.

Arrangør og arenautvikling

Gjøre musikk av høy kvalitet tilgjengelig for et større publikum, samt stimulere til fornyelse av formidlingsformer ved å:

- Bidra til nyskapende prosjekter og forsøksordninger innen kunstområdet musikk.
- Støtte tiltak som åpner for nye utviklingstrekk innen kunstområdet.
- Bidra til at musikkfestivaler på et høyt kvalitetsnivå kan opprettholdes og utvikles gjennom støtten til musikkfestivaler.
- Sikre drift og programmering av klubber og scener for rytmisk musikk gjennom arrangørstøtte for rytmisk musikk med konsertarrangører og scener, inkludert regionale kulturhus med et rytmisk konserttilbud, som målgruppe.
- Opprette en prøveordning/tidsbegrenset satsing for å stimulere og utvikle arrangører innen samtidsmusikk og det klassiske musikkområdet herunder tidligmusikk og vokalmusikk med programmering på profesjonelt/høyt nivå.
- Bidra til å utvikle kirken som konsert- og kunstarena, og vitalisere og fornye profesjonelt musikkarbeid og konsertproduksjon i kirken, gjennom forvaltningen av tilskuddsordning for kirkemusikk.

- Ved vurdering av forsøksprosjekter og enkelttiltak vil det spesielt sees på formidlingstiltak til barn og ungdom, samt tverrfaglig og flerkulturell virksomhet.

Forvalte årvisse statstilskudd til enkelttiltak på musikkområdet

- Sikre en best mulig oppfølging av statstilskuddene til enkelttiltakene, slik at de ulike målsettingene blir ivaretatt samtidig som helhetsperspektivet kan korrigere og forbedre forvaltningen.

Handlingsplan 2010

Norsk kulturråd hovedsatsinger for musikkområdet i 2010 er:

Ny produksjon:

- Kulturrådet vil i 2010 gi bestillingsverkstøtte til et større antall verk for å stimulere til nyskaping, og å bidra til å gjøre komposisjonsmusikken tilgjengelig for flest mulig.
- å bevilge utviklingsmidler til komponister, slik at disse i samarbeid med librettister og et scenisk miljø skal kunne skape nye musikkdramatiske verk.
- Støtte ensemblespill på et høyt kunstnerisk nivå for å utvikle de "frie" musikkensembles kunstneriske profil og kvalitet. Det vil bli lagt spesiell vekt på kunstnerisk profil og formidlingsevne, ensemblens aktivitet, størrelse, og potensial.
- Videreføre satsningen på profesjonalisering av kor ved å fordele 2 mill kr som er øremerket dette formålet.
- Styrke rammevilkårene for profesjonelle musikere innen det rytmisk musikkområdet – særlig innen pop og rock, gjennom å gi støtte til konsertproduksjon og turnévirksomhet. Ordningen skal gi støtte til konsertproduksjoner og turnévirksomhet og tiltak som kan styrke talentutviklingen innen pop og rock.

Fonogram og dokumentasjon

- Sikre tilgjengeligheten av musikk innenfor noen særlige områder gjennom å støtte innspilling av skrevne verk av komponister i Norge, kvalitetsproduksjoner for barn og unge, samt innspillinger og "historiske opptak" som dokumenterer utøvertradisjoner i Norge. Med utøvertradisjoner forstås i tillegg til folkemusikk innspillinger som dokumenterer toneangivende enkeltutøvere eller miljø, både samtidige og historiske.
- Støtte innspillingsprosjekter som har en mangfoldsdimensjon.
- Bidra til en bred produksjon og distribusjon av kvalitetsfonogrammer og digitale musikkfiler med musikk av opphavsmenn/utøvere i Norge gjennom Innkjøpsordning for musikk.
- Videreføre undersøkelse av mottakernes (i hovedsak biblioteker) formidling av de innkjøpte titlene.
- I St.prp. nr. 1 (2008-2009) ble Kulturrådet pålagt å finne løsninger for å inkludere musikkfiler i innkjøpsordningen. Kulturrådet er i dialog med ABM-utvikling for å innlemme innkjøp av nye publiseringsformer som er tilpasset bibliotekenes nettformidlingssystemer. Situasjonen i markedet er preget av stor dynamikk, og det har derfor vært gunstig å avvende den konsolideringen i markedet som nå ser ut til å avtegne

seg. Rådet vil fortsette dialogen med aktørene og videreføre arbeidet mot en framtidsrettet ordning for innkjøp og distribusjon av digitalisert musikk i 2010.

Arrangør og arenautvikling

Gjøre musikk av høy kvalitet tilgjengelig for et større publikum, samt stimulere til fornyelse av formidlingsformer ved å:

Støtte tiltak som åpner for nye utviklingstrekk innen kunstmrådet.

- Bidra til at musikkfestivaler på et høyt kvalitetsnivå kan opprettholdes og utvikles gjennom støtten til musikkfestivaler.
- Sikre drift og programmering av klubber og scener for rytmisk musikk gjennom arrangørstøtte for rytmisk musikk med konsertarrangører og scener, inkludert regionale kulturhus med et rytmisk konserttilbud, som målgruppe.
- Opprette en prøveordning/tidsbegrenset satsing for å stimulere og utvikle arrangører innen samtidsmusikk og det klassiske musikkområdet herunder tidligmusikk og vokalmusikk med programmering på profesjonelt/høyt nivå.
- Bidra til å utvikle kirken som konsert- og kunstarena, og vitalisere og fornye profesjonelt musikkarbeid og konsertproduksjon i kirken, gjennom forvaltningen av tilskuddsordning for kirkemusikk.
- Ved vurdering av forsøksprosjekter og enkelttiltak vil det spesielt sees på formidlingstiltak til barn og ungdom, samt tverrfaglig og flerkulturell virksomhet.

Annen prosjektstøtte

- Bidra til nyskapende prosjekter og forsøksordninger innen kunstmrådet musikk.
- Bidra til å verne og tilgjengeliggjøre musikkhistorien i Norge gjennom å støtte ulike dokumentasjon og formidlingsprosjekter.

Tiltakene vil skje innenfor følgende rammer:

Tilskuddsordning for arrangører innen rytmisk musikk	kr 12 000 000
Tilskuddsordning for musikere innen rytmisk musikk	kr 12 000 000
Tilskuddsordning for musikkfestivaler	kr 30 562 000
Tilskuddsordning for musikkensembler	kr 22 189 000
Tilskuddsordning for kirkemusikk	kr 6 562 000
Innkjøpsordning for musikk	kr 18 912 000
Andre formål musikk *	kr 24 052 000

*)Andre formål musikk omfatter bestillingsverksstøtte, innspillingsstøtte, prosjektstøtte, mangfoldsmidler.

Kap. 324 post 55 Scenekunst

Bakgrunn

Et felt i forandring

Det ligger som en positiv forventning til scenekunsten som skapes utenfor institusjonene at den skal være forandrende og utviklende. Dette rommer aspekt av risiko i nye forståelser av sentrale begreper, i virkemiddelbruk, i organisering av kunstneriske prosesser og i formidlingsstrategier. Scenekunstproduksjon er en kollektiv arbeidsform, hvis arbeidsmodeller og formidlingsbehov er i stadig utvikling. Å ivareta dynamikken i feltet både estetisk og formidlingsmessig er slik sett en utfordring. Tendenser til sjangeroverskridelse og tverrfaglighet i kunstprosessen og et økende antall forestillinger som utforsker konteksten scenekunst skapes i og kommunikasjonen med publikum, skaper et behov for flere og nye arena for formidling av scenekunst.

Forandringen i scenekunstheltet er tydelig og forårsakes i en stor grad av feltet selv og til en viss grad av kulturpolitiske initiativ. Rekrutteringen til feltet er økende og mellomstjiktet av aktører som produserer forestillinger på prosjektbasis ekspanderer.

I 2007 ble *Ordnningen for faste sceniske grupper* etablert. Ordningens avsetning (Kap. 324, post 74 i statsbudsjettet) var på 6 millioner kroner for 2007 og ble forvaltet av Norsk kulturråd. For 2009 økte avsetningen med 6 millioner kroner og det er nå fire kompanier som mottar tilskudd gjennom denne ordningen. Fra 2010 er Ordningen for faste sceniske grupper overflyttet til kap. 324, post 55 og avsetningen er økt med ytterligere 3 millioner kroner.

Foreslåtte endringer til forskrift om Støtteordningen for fri scenekunst var til høring i 2009. Endringene trer i kraft 1. januar 2010. I den nye forskriften er begrepet "nyskapende" fjernet fra § 1 som omhandler forskriftens formål. Begrepet er imidlertid beholdt i § 6 som omhandler kvalitetsmessige kriterier. En annen viktig endring finnes i § 2 hvor det står at det nå gis anledning til å søke om støtte til visninger i tilknytning til den ferdige produksjonen. Dette er til forskjell fra tidligere, da det kun ble gitt støtte til og med produksjonens premiere.

I 2009 vedtok rådet noen endringer i retningslinjene for Ordningen for formidling av scenekunst (tidligere Gjestespillordningen). I motsetning til tidligere åpner nå ordningen for søknader om turnéer og gir også muligheter for søknader om gjestespill for forestillinger som er under produksjon, men som enda ikke har hatt premiere.

Til tross for stor aktivitet og et økende antall produksjoner, viser det seg som en tendens at scenekunsten taper i konkurransen med andre kulturtilbud om synligheten i det offentlige rom. Utfordringen i feltet ligger i tillegg til å øke formidling og distribusjon av scenekunst, å bygge en bredere kontaktflate mellom publikum og scenekunst i det frie feltet.

Fra 2010 er det overført 1,1 millioner kroner til pilotprosjekter som skal bidra til å utvikle profesjonelle dansemiljøer rundt om i landet. Det kan gis tilsagn om midler for inntil tre år.

Kulturrådets ansvar og oppgaver

Norsk kulturråds rolle er å være på høyde med samtiden både estetisk, tematisk og kontekstuell. Kulturrådet skal kartlegge initiativ og ideer som innvirker direkte på tendenser i feltet og stimulere til målrettet utforskning, produksjon og formidling, samt øke folks bevissthet om scenekunst.

Satsingsområder

- Å styrke eksperimentering og utforskning, å legge til rette for et tverrfaglig samarbeid på tvers av uttrykksformer, sjanger- og rolletilhørighet og legge til rette for en større variasjon i organiseringen av de skapende prosessene
- Å styrke feltet økonomisk, kunstnerisk og organisatorisk og å legge til rette for en kvantitativ og kvalitativ utvikling av feltet med særlig vekt på scenekunst for barn og unge
- Å styrke internasjonalt samarbeid og utveksling av scenekunst og kunstnere og bidra til utvikling av et større kunstnerisk og kulturelt mangfold i scenekunstheltet
- Å nå et bredere publikum gjennom å etablere nye visningsarena og formidlingsmåter og å sikre dokumentasjon av scenekunstproduksjoner
- Å stimulere til offentlig bevissthet, kritisk refleksjon og dialog om scenekunst og bevissthet om scenekunstens plass og betydning i samfunnet
- Å styrke og videreutvikle profesjonelle danse miljøer rundt om i landet

Handlingsplan 2010

Forprosjekt

Det er et mål å stimulere til økt utforskning, eksperimentering, mangfold og tverrfaglighet.

Målet nås innenfor følgende rammer:

Avsetning til scenetekst	kr 1 446 000
Underavsetning til koreografi	kr 1 700 000
Underavsetning til andre scenekunsttiltak	kr 3 741 000
Underavsetning til Pilotprosjektet for profesjonelle danse miljøer	kr 1 100 000

Målet nås gjennom følgende tiltak:

- Å prioriterere initiativ fra feltet om økt fokus på mangfold
- Å prioritere initiativ fra feltet om økt fokus på utforskning og prosessarbeid i forkant av produksjon
- Å igangsette tiltak innenfor scenekunstheltet som stimulerer nyrekruttering og kompetanseheving

Produksjon

Det er et mål å

- øke antallet flerkulturelle og tverrkunstneriske prosjekter
- styrke feltet generelt og rekruttering spesielt
- styrke ordningen for faste sceniske grupper
- ivareta de ulike sjangrers krav til rekruttering, produksjon og visning med særlig vekt på figurteater og musikkteater

- stimulere utvikling av nye scenekunstformer og flere scenekunstproduksjoner for barn og unge
- styrke internasjonalt samarbeid

Målene nås innenfor følgende rammer:

Avsetning til fri scenekunst - teater	kr 27 611 000
Avsetning til fri scenekunst - dans	kr 21 313 000
Underavsetning til scenekunst og ny teknologi	kr 500 000

Målene nås gjennom følgende tiltak:

- Å prioritere prosjekter som ivaretar et kulturelt og tverrkunstnerisk mangfold
- Å igangsette tiltak som stimulerer til flere prosjekter med en mangfoldsdimensjon
- Å igangsette utredning av musikkteaterfeltet med hensyn til rekruttering, utvikling og produksjon av musikkteater
- Å prioritere rekruttering til figurteatersjangeren
- Å rekruttere nye kompanier til Ordningen for faste sceniske grupper/Basisfinansieringen og arbeide for friske midler til ordningen

Formidling

Det er et mål å:

- styrke kulturelt mangfold på arrangør- og publikumssiden
- øke antall viste forestillinger per produksjon
- styrke formidlingstiltak og tiltak som informerer om aktiviteten på scenekunstmrådet
- styrke produsentleddet
- styrke og videreutvikle eksisterende nettverk og stimulerer til nye nettverk
- styrke kritikk og offentlig debatt om scenekunst på landsbasis
- styrke utveksling av nasjonal og internasjonal scenekunst
- styrke dokumentasjon av det frie scenekunstheltet
- styrke samarbeidsmuligheter med ulike europeiske program og program satt i gang av EU.

Målene nås innenfor følgende rammer:

Underavsetning til andre scenekunsttiltak	kr 3 741 000
Avsetningen til formidling av scenekunst	kr 5 108 000
Underavsetning for Pilotprosjektet for profesjonelle dansemiljøer	kr 1 100 000

Målene nås gjennom følgende tiltak:

- Å prioritere tiltak som er med på å stimulere til økt formidlingssamarbeid på scenekunstheltet
- Å prioritere tiltak som styrker produsentleddet
- Å prioritere tiltak som fremmer kritisk refleksjon og debatt om scenekunsten i Norge
- Å prioritere prosjekter som har som mål å dokumentere aktiviteten i det frie sceniske feltet

Kap. 326 post 55 Litteratur og tidsskrift

Bakgrunn

Norsk kulturråd merkar at verdien av det kunstnarlege skjønet er under press. Utøvinga av dette skjønet må heile tida vurderast kritisk, men noko alternativ til dette finst ikkje som kan fremje uavhengig, kritisk, sjølvstendig og sterk kunst. I den grad dei økonomiske rammevilkåra i bokbransjen set dei redaksjonelle vurderingane under press, blir det særleg viktig for Norsk kulturråd å framheve verdien av det kunstnarlege skjønet, behovet for redaksjonell kvalitet og evne til målretta formidling.

Momsfritaket, støtteordningane i Norsk kulturråd og bokavtalen mellom partane i bokbransjen er berejlkane i den offentlege litteraturpolitikken. Desse påverkar kvar på sin måte utviklinga i bokbransjen og kva typar litteratur som dominerer. Viss støtteordningane i Norsk kulturråd blir for marknadsdominerande, kan dette få utilsikta følgjer for både kunstnarleg innhald og utbreiing av litteraturen. Både den sterke marknadsmakta i bokhandelkjedane og offentlege innkjøp av læremiddel i heile skuleverket endrar dessutan driftsgrunnlaget for mange forlag.

For Norsk kulturråd er det eit sentralt kulturpolitisk spørsmål å vurdere kva boktypar og sjangrar det er særleg viktig å styrkje på tvers av marknadstendensane, og kvar det kan vere nødvendig å unngå overstimulering. Vi må gjere meir for å formidle breidda av litteratur, i tett samarbeid med biblioteka. Endringane i rammevilkåra gjer det naudsynt å prøve å vere i forkant, ta initiativ, vere med og setje dagsorden. I perioden gjeld dette særleg for utviklinga av e-bøker, der det trengst fleire grundige utgreiingar og målretta pilotprosjekt. E-boka kan få mykje å seie for rammevilkåra for både forfattarar, forlag og salsledd. Norsk kulturråd vil følgje denne utviklinga nøye, og vere i forkant så langt råd er.

Aukande titteltal i dei fleste bokkategoriane har ført til eit økonomisk press på m.a. innkjøpsordningane for skjønnlitteratur, der avsetjingane ikkje lenger kan dekkje full betaling for alle dei påmelde titlane som til slutt blir kjøpte inn. Presset mot ordninga for barne- og ungdomsbøker er urovekkjande, og kan rokke ved tilliten til innkjøpsordningane generelt.

Kulturrådet vil arbeidet for at dei automatiske innkjøpsordningane skal bli verande automatiske. Å styrkje innkjøpsordningane er også med og styrkjer folkebiblioteka. I det partssamansette Drøftingsutvalet for innkjøpsordningane må partane frå år til år drøfte korleis ein kan finne fram til konstruktive og økonomisk akseptable løysingar.

Kulturrådets ansvar og oppgåver

Norsk kulturråd har hovudansvaret for tiltak som sikrar eit breitt tilbod av bøker for allmennmarknaden, periodiske publikasjonar og teikneseriar. Rådet vil halde oppe og sikre effektive støtteordningar som er med og gjer boklesing til ein kjerne i kulturforbruket. Samstundes vil vi jamleg vurdere korleis desse ordningane kan styrkjast og innrettast slik at dei er med å gjere fleire til boklesarar. Dette inneber å analysere og drøfte korleis dei verkemidla rådet har til rådvelde, best kan brukast. Eit overordna mål er at ordningane skal stimulere til utgiving av kvalitetslitteratur innanfor ei stor breidd av sjangrar.

Rådet vil vidareutvikle seg som eit ”kvalitetstilsyn” for norsk litteratur med eit overblikk over kva som skjer rundt i landet. Vi legg særleg vekt på prosjekt som kan få store ringverknader og nå ut til mange, men ser også verdien av det nytenkte og uventa. Rådet vil sikre midlar for prosjektbasert støtte til formidlingstiltak og andre tiltak som fremjar litterær debatt og kritikk, eller som er med og styrkjer interessa for litteratur og lesing. Særleg viktig er det å utvide støtteordningane for nynorsk litteratur slik at det kan kome ut fleire og betre nynorskbøker. Rådet vil også halde oppe og styrkje tiltak for bøker av minoritetsspråklege forfattarar, på ein måte som fremjar fleirkulturell dialog.

Norsk kulturråd har høve til sjølv å ta initiativ til nærmare undersøkingar av område der det kan vere aktuelt med ekstra innsats. Vi vil styrkje rådets dagsordenfunksjon og rolle som initiativtakar eller igangsetjar på litteraturfeltet. Rådet legg stor vekt på at endringar og prioriteringar skal vere kunnskapsfunderte. Vi vil difor jamleg evaluere etablerte støtteordningar og delar av desse, og følgje særleg nøye med på utviklinga av nye støtteordningar. Samstundes som rådet vil gjere endringar der det viser seg å vere nødvendig eller føremålstenleg, vil vi ta omsyn til dei behova både forfattarar, forleggjarar og distributørar har for stabile og føreseielege avgjerder om bruk av midlar og profil på støtteordningane.

Støtte til veke- og månadsaviser og tidsskrift er blitt eit stort arbeidsfelt for Norsk kulturråd. Vi legg vekt på at støtteordningane til denne delen av litteraturen skal vere i samsvar med overordna kulturpolitiske mål, mandatet for Norsk kulturråd og på høg med utviklinga i denne delen av litteraturfeltet. Vi vil halde fram med å styrkje tidsskrifta, og vi vil syte for at støtta til veke- og månadsaviser er med og fremjar mediemangfaldet i landet.

Etter målretta satsing på utvikling av teikneseriar over lengre tid ser Norsk kulturråd no handfaste resultat. Tida er inne for å få til ei selektiv innkjøpsordning for teikneseriar.

Handlingsplan 2010

Innkjøpsordningane for litteratur

I arbeidet med innkjøpsordningane vil Norsk kulturråd i 2010:

- Finne fram til økonomiske løysingar for dei to innkjøpsordningane for ny norsk skjønnlitteratur saman med avtalepartane.
- Vere ein av fleire pådrivarar for løysing av momsspørsmålet og fastprispolitikken når det gjeld e-bøker.
- Om oppnemnd, delta i utval for utgreiing av fildelings- og åndsverkspørsmål for digital litteratur og musikk.
- Forhandle med forlag og forfattarar om vilkår for innkjøp av e-bøker og lage avtalar for slikt kjøp.
- Finne fram til praktiske løysingar i samarbeid med ABM-utvikling og Biblioteksentralen for innkjøp og formidling av utvalde e-bøker innanfor alle fem innkjøpsordningane.
- Setje i verk eigeninitierte prosjekt for kjøp og distribusjon av e-bøker.

- Finne fram til ei endeleg løysing for innkjøp av teikneseriealbum.
- Arrangere eit informasjonsmøte med redaktørane om sakprosaordninga.
- Arrangere eit dialogmøte med avtalepartane om vurdering av barne- og ungdomsbøker.
- Undersøkje om utviklinga innanfor dei ulike litterære sjangrane fører til naudsynte endringar i dei eksisterande avtaleverka for innkjøpsordningane.
- Arrangere ein ny formidlingsturné for sakprosa og tidsskrift for å komme i dialog med folkebiblioteka og vurdere om det er andre ordningar som ein kan gjere det same med.
- Evaluere programmet for innkjøp av omsett litteratur frå Asia og Afrika på originalspråk ("Mosaikk-litteratur") og evt gjere det permanent.
- Samarbeide med ABM-utvikling om Leseåret 2010.
- Støtte vidare profesjonalisering av forleggjar-, forfattar- og omsetjarrollene gjennom informasjon om støtteordningane og med direkte tilskott til tiltak i regi av organisasjonane.

Tiltaka vil skje innanfor desse rammene:

Innkjøpsordninga for ny norsk skjønnlitteratur for vaksne	kr 44 860 000
Innkjøpsordninga for ny norsk skjønnlitteratur for barn/unge	kr 28 554 000
Innkjøpsordninga for faglitteratur for barn/unge	kr 7 921 000
Innkjøpsordninga for omsett skjønnlitteratur, inkl. bonus	kr 13 157 000
Innkjøpsordninga for sakprosa	kr 16 430 000
E-bøker på alle innkjøpsordningane, prøveprosjekt	Kr 1 000 000

Produksjonsstøtteordningane

I arbeidet med produksjonsstøtteordningane vil Norsk kulturråd i 2010:

- Dokumentere sjangeroverskridande prosjekt, t.d. mellom teikneseriealbum, teikneserieromanar og biletbøker med tanke på justeringar av eksisterande ordningar.
- Lage endelege retningsliner for tildeling av tilskott til nye norske teikneseriar etter ei evaluering.
- Lage utdjupe retningsliner for tildeling av klassikarstøtte, og med tanke på e-bøker.
- Gjennomføre formidlingsprosjektet "Bla" for fjerde gong for å synleggjere norske bildebøker for barn i bokhandlar.
- Innføre nye søknadsfristar for dei fleste av ordningane for å harmonisere dei med andre fristar i Norsk kulturråd.

Tiltaka vil skje innanfor desse rammene:

Biletbøker for barn	kr 1 461 000
Klassikarstøtte	kr 899 000
Nynorsk litteratur	kr 3 030 000
Teikneseriar	kr 2 365 000

Andre litteraturtiltak

I arbeidet med litteraturformidling, kritikk og offentlig debatt vil Norsk kulturråd i 2010:

- Halde fram med støtteordninga for litteraturfestivalar, litteraturspel, -veker, - dagar, - mønstringar osv. med ny søknadsfrist 1. desember for 2011.
- Bruke litteraturfestivalane til målretta profilering av støtteordningar og egne initiativ.
- Støtte nye formidlingstiltak med særleg vekt på dei som er retta inn mot barn og unge, elevar i vidaregåande skule, og lesarar med særskilde behov.
- Prioritere formidlingstiltak overfor minoritetsspråklege miljø som fremjar språkleg utveksling og kulturell toleranse og sjå på korleis desse midlane kan nyttast betre.
- Støtte tiltak som prøver ut nye metodar i litteraturformidlinga, gjerne i samarbeid med ABM-utvikling.
- Vere i dialog med institusjonar og organisasjonar som arbeider med litteraturformidling både nasjonalt, regionalt og lokalt.
- Prioritere søknader om støtte til arrangement og prosjekt med litteraturkritikk som tema, og som kan få ringverknader.
- Delta på nordiske og internasjonale arenaer der sentrale litteraturspørsmål blir diskutert.

Tiltaka vil skje innanfor desse rammene:

Litteraturfestivalar	kr 1 884 000
Andre litteraturtiltak	kr 4 609 000

Periodiske publikasjonar

I arbeidet med periodiske publikasjonar vil Norsk kulturråd i 2010:

- Utvikle innkjøpsordninga for tidsskrift slik at tidsskrift og bibliotek får mest mogleg effekt ut av ordninga.
- Samarbeide med Norsk tidsskriftforening om vidare profesjonalisering og profilering av kulturtidsskrifta.
- Halde eit informasjonsmøte om støtteordninga for veke- og månadsaviser, som blir ført vidare i tråd med reviderte retningsliner frå hausten 2009.

Tiltaka vil skje innanfor desse rammene:

Tidsskrift	kr 5 900 000
Veke- og månadsaviser	kr 17 756 000
I alt	kr 23 656 000

Kap. 328 post 55 Kulturvern

Bakgrunn

Kulturvernet i Noreg har gjennomgått store endringar dei siste 20 åra. Omfanget av oppgåver og ressursane samfunnet har satsa på det er blitt stadig større. Ressursbruken og trekk ved samfunnsutviklinga dei siste par tiåra påkallar kontinuerleg evaluering, debatt og refleksjon rundt kulturvernet og verksemda ved kulturarvinstitusjonane spesielt. Ikkje minst framstår dette som viktig i lys av reformprosessen i museumssektoren, som gir ein ny, nettverksbasert struktur med større og sterkare institusjonar.

Museumslandsapet i Noreg er i positiv organisatorisk endring, men Kulturrådet har i denne prosessen sakna eit ordskifte rundt kulturarvinstitusjonanes funksjon og rolle i samfunnet. Rådet ser det som viktig å syte for å kartleggje og synleggjere utfordringane desse aktørane står overfor som medier i dialog med eit komplekst samfunn prega av rask endringstakt, flimrande mediebilder, kommersialisering, internasjonalisering og kulturell pluralisme.

Kulturrådet merkjer seg at det til dei fleste kunststartar er knytta akademiske disiplinær og forskning ut frå eit samfunnsmessig perspektiv. Dette metaperspektivet - blikket utanfrå - er av stor betydning for utviklinga av kunsten og dei ulike kunstfelta isolert. På same vis er det naudsynt med eit metaperspektiv på kulturarvinstitusjonane. Rådet vil leggje til rette for refleksjon og debatt rundt sektorens institusjonelle vilkår, verdigrunnlag, ideologi og samfunnsrolle.

Kulturrådets ansvar og oppgaver

Norsk kulturråd arbeider for å verne kulturarv og gje flest moglege høve til å bli kjent med kultur og levesett i Noreg. Dei kulturhistoriske musea har vore ei svært viktig målgruppe i dette arbeidet saman med arkiva og biblioteka. I tillegg finn det stad ei omfattande og ofte sjølvgrodd verksemd i privat og frivillig regi. Rådet legg vekt på å stimulere både det institusjonaliserte og det frivillige kulturvernet. Samstundes skal ein syte for relevante koplingar og fruktbart samvirke mellom desse aktørane.

Med avsetninga til Ekstraordinære museumstiltak var Kulturrådet ei vesentleg finansieringskjelde for musea til tidsavgrensa prosjekt som går på bevaring, dokumentasjon og formidling. Avviklinga av denne avsetninga f.o.m. 2007 endrar Kulturrådets rolle på kulturvernfeltet. Arbeidet med omlegging av strategiar held fram i lys av erfaringane etter omlegginga. Rådet legg samstundes vekt på at særskilt prioriterte tema på beste vis blir vidareført, og at større, eigeninitierte prosjekt ikkje blir skadelidande.

Det ligg i kulturvernets og kulturarvinstitusjonanes natur at hovudtyngda i arbeidet med bevaring, dokumentasjon og formidling er retta mot fortida. Dette har også satt sitt preg på Kulturrådets innsats gjennom ei årrekkje. Å stimulere tiltak som aukar kunnskapane om kultur og levesett i Noreg i fortida, skal vere rådets primære oppgåve også i åra som kjem. Ikkje desto mindre har Kulturrådet lagt vekt på at orienteringa mot samtida som finn stad i museumssektoren må styrkjast. Denne utgjer ein ny dimensjon i ein sektor som tradisjonelt har samla, bevart og stilt ut gjenstandar med sikte på å produsere og formidle kunnskapar om fortida. Dei nye perspektiva utvidar museas samfunnsrolle frå det å dokumentere og spegle fortida, til også å fremje ei djupare forståing av vår samtid og samanhengar mellom fortid, notid og framtid. Jamvel om avsetninga til museumstiltak er avvikla, legg rådet vekt på å sikre

vidareføring av det eigeninitierte prosjektet ”På sporet av den tapte samtid” ved Samtidssekretariatet på Maihaugen, som er planlagt slutført i 2009.

Rådet har i opprinneleg strategiplan for 2006-09 peika på at den kulturelle globaliseringa utfordrar forståingane av omgrep som nasjonalkultur, tradisjon og identitet. Den utfordrar dermed òg verksemda ved kulturarvinstitusjonane, som framleis i hovudsak er retta mot den tradisjonelle nasjonalkulturen. I tillegg til å styrkje museas orientering mot samtida, var det rådets intensjon i fireårsperioden å stimulere kulturarvinstitusjonar til å bli stader der også nye innvandrarakar, samar og nasjonale minoritetar kan oppleve uttrykk som vedkjem eigen identitet, kulturarv og tradisjon. Like viktig har det vore at majoriteten får kunnskap om minoritetane og om mekanismar som gjer seg gjeldande i møter mellom ulike kulturar. Med avviklinga av avsettinga til Ekstraordinære museumstiltak er eit særskilt viktig virkemiddel til å oppnå ei vidare styrking av den fleirkulturelle dimensjonen i kulturvernet borte. Rådet ser det likevel som naudsynt til å leggje vekt på å stimulere til vidare debatt og refleksjon kring ei utfordring som vedkjem kulturvernaktørar generelt.

Hovudsatsingar 2006-2010

- styrkje arbeidet med *bevaring og sikring* av materiale som er spesielt utsatt for fysisk nedbryting, og prioritere fotosamlingar, lydfestingar og private arkiv av nasjonal eller særskilt tematisk interesse
- styrkje arbeidet med *dokumentasjon og formidling* av emne som framstår som forsømte, og prioritere a) dokumentasjon og formidling av, for og om barn og unge, b) kultur og levestil langs kysten, c) vekselspel mellom menneske og natur; tilpassing og utnytting og d) handlingsbårne kunnskap ar
- styrkje arbeidet med dokumentasjon og formidling av kultur og levestil i vår samtid og nære fortid etter prosjektet *Dokument 2000*, og leggje særleg vekt på at det Kulturråd-initierte oppfølgingsprosjektet ved Samtidssekretariatet på Maihaugen blir vidareført og realisert
- styrkje arbeidet med dokumentasjon og formidling av kulturelt mangfald etter prosjektet *Norsk – i går, i dag, i morgen?*, og stimulere til vidare debatt og refleksjon kring arbeidet med kulturelt mangfald i kulturvernet
- styrkje samarbeidet med ABM-utvikling og Riksantikvaren omkring behovet for auka kunnskap sproduksjon og forskning i og om kulturvernet og kulturminnevernet
- syte for auka debatt og refleksjon rundt kulturvernets og kulturarvinstitusjonars vilkår, verdigrunnlag, ideologi og samfunnsrolle, og leggje særleg vekt på at den Kulturråd-ininitierte utgreiinga om kulturarvinstitusjonanes samfunnsrolle blir vidareført og realisert
- synleggjere kulturarvinstitusjonar som potensiell arena for formidling av kunst og som konkrete case for kunstnarar, herunder leggje særleg vekt på at det Kulturråd-initierte tverrfaglege prosjektet ”Museale forstyrrelser” blir vidareført og realisert

Handlingsplan 2010

På kulturvernområdet skal Kulturrådet i 2010 arbeide ut ifrå fire overordna mål med tilhøyrande strategiar for tildeling av prosjektmidlar og forslag til konkrete, eigeninitierte tiltak:

1. Styrkje arbeidet med bevaring, dokumentasjon og formidling av kunnskapar om kultur og levesett i Noreg

For å nå dette målet skal Kulturvernutvalet/Kulturrådet

- gjennom tildeling av prosjektmidlar, stimulere til *dokumentasjon og formidling* av emne som framstår som forsømte, og prioritere
 - a) tiltak av, for og om barn og unge
 - b) kultur og levesett i det multikulturelle Noreg
 - c) kultur og levesett langs kysten
 - d) vekselspel mellom menneske og natur; tilpassing og utnytting
 - e) handlingsbårne kunnskapar
- gjennom tildeling av prosjektmidlar, stimulere til *bevaring og fysisk sikring* av materiale som er spesielt utsatt for fysisk nedbryting, og prioritere
 - a) fotosamlingar og samlingar etter fotografar
 - b) lydfestingar av nasjonal interesse
 - c) private arkiv av nasjonal eller særskilt tematisk interesse

2. Produksjon av fleire kulturvern fagleg forankra fagbøker og dokumentarfilm av høg kvalitet

For å nå dette målet skal Kulturvernutvalet/Kulturrådet

- ta opp til drøfting og eventuelt gjennomføre ein utvida bruk av prosjektmidlar til faglitteratur frå støtte til trykking, til også å gjelde manusutvikling og oppstart/etablering av tidsskrift
- ta opp til drøfting og eventuelt gjennomføre ein utvida bruk av prosjektmidlar til dokumentarfilm frå støtte til produksjon, til også å gjelde manus- og prosjektutvikling

3. Styrkje faglegheita i og om kulturvernet og kulturarvinstitusjonane og auka kunnskapsproduksjon og forskning på feltet

For å nå dette målet skal Kulturvernutvalet/Kulturrådet

- stimulere til debatt og refleksjon rundt kulturvernets og kulturarvinstitusjonanes vilkår, verdigrunnlag, ideologi og samfunnsrolle
- stimulere til debatt og refleksjon rundt omgrep som kulturarv, tradisjon og identitet
- vidareføre og styrkje samarbeidet med ABM-utvikling i høve behovet for auka kunnskapsproduksjon og forskning i og om musea
- vidareføre og styrkje samarbeidet med ABM-utvikling og Riksantikvaren i høve behovet for auka kunnskapsproduksjon og forskning i og om kulturvernet og kulturminnevernet

Konkret skal Kulturvernutvalet/Kulturrådet

- a) i samarbeid med ABM-utvikling syte for ei vidareføring av prosjektet *Museum og forskning (MusForsk)*
- b) i samarbeid med ABM-utvikling og Riksantikvaren drøfte og eventuelt iverksetje ei konkret oppfølging av *Kaff-prosjektet*

- c) synleggjere kulturarvinstitusjonar som potensiell arena for formidling av kunst og som konkrete ”case” for kunstnarar, og drøfte og eventuelt iverksetje ei konkret oppfølging av det tverrfaglege prosjektet *Museale forstyrrelser*

4. Styrkje arbeidet med dokumentasjon, arkivering og bevaring av vår tids kunstuttrykk i Noreg

For å nå dette målet skal Kulturvernutvalet/Kulturrådet

- gjennom egne initiativ og tverrfagleg samarbeid i Kulturrådet, stimulere til auka medvit omkring utfordringar knytta til dokumentasjon, arkivering og bevaring av kunstuttrykk av ikkje-varig karakter